

Топ-теми:

- Арешт Єрмака
- Корупційна мафія Міндіна в Енергоатомі
- Напад Росії на Україну

Пошук...

НОВИНИ КОНФЛІКТИ ПОЗИЦІЯ ДУМКА ПОДІЇ ВІЙНА ВІДЕО БЛОГИ

Головна Статті Конфлікти Кримінал Криміналізація товарної контрабанди в Україні: нульовий результат і мільярди втрати бюджету

Криміналізація товарної контрабанди в Україні: нульовий результат і мільярди втрати бюджету

Читати на руском

Додати як бажане джерело в Google

Криміналізація товарної контрабанди в Україні: нульовий результат і мільярди втрати бюджету

Півтора року тому Україна криміналізувала товарну контрабанду, через яку бюджет втрачає мільярди доларів.

За цей час жоден контрабандист не потрапив за ґрати, зазначає видання **Економічна правда**.

Як Офіс президента провалив боротьбу з контрабандою

Під час великої війни Верховна Рада повернула криміналізацію товарної контрабанди. Її декриміналізували у 2012 році, залишивши відповідальність лише для специфічних предметів (зброї, культурних цінностей, деревини).

Послаблення пояснювали такими причинами. По-перше, на початку 2010-х існувала необхідність зменшити тиск правоохоронців на бізнес (силовики нерідко зловживали статтею Кримінального кодексу про контрабанду для впливу на підприємців). По-друге, таким чином влада розраховувала збільшити надходження до бюджету від нових великих штрафів. Їх встановили в розмірі 100% вартості незаконно транспортованих товарів з конфіскацією контрабанди.

Проте, як показав досвід, проблема незаконного перевезення товарів через кордон лише загострювалася. За оцінками Державної фіскальної служби (у 2018 році її розділили на митну та податкову служби), втрати бюджету від контрабандних схем сягали десятків мільярдів гривень на рік. Масштабні оборулки з імпортом пального, цигарок та електроніки, "скрутки" на митниці підірвали конкуренцію та фінансову безпеку держави.

Після Революції гідності й особливо під час євроінтеграційних змін постало питання, що репресивний метод знову необхідний: контрабандистів слід садити в тюрми, аби поставити бар'єр для тіншової економіки.

"Сам факт наявності кримінальної відповідальності зіграє стримувальну роль... У правоохоронця буде більше важелів для припинення протиправної діяльності та збору доказів винуватості. Тим самим буде забезпечений принцип невідворотності покарання", – так пояснював очікувану користь закону майбутній голова Бюро економічної безпеки (БЕБ) Вадим Мельник у 2021 році.

Кримінальні провадження дають слідству нові інструменти: можна проводити обшуки, негласне стеження, прослуховування, контрольовані закупівлі, чого не дозволялося в рамках справ про адміністративні правопорушення. Експерти сподівалися, що з криміналізацією розкриття схем контрабанди піде швидше і якісніше, а великі тіншові трейдери більше не почуватимуться безкарними.

Важливим фактором стала позиція Європейського Союзу. У січні 2023 року Україна підписала меморандум з ЄС про макрофінансову допомогу на 18 млрд євро, однією з умов якого було відновлення кримінальної відповідальності за масштабну контрабанду товарів до кінця того року. Євросоюзівські партнери вимагали запровадити дієві покарання (реальні строки ув'язнення) за контрабанду.

Для ЄС це питання принципове, адже блок є не лише економічним, а й митним союзом. Гармонізація митних правил, протидія контрабанді та створення єдиної митної території – необхідні етапи на шляху інтеграції України з блоком. Крім того, представників ЄС непокоїть стабільність українських фінансів: контрабанда зменшує надходження до бюджету і підживлює корупцію, що б'є по економічній і політичній стійкості країни.

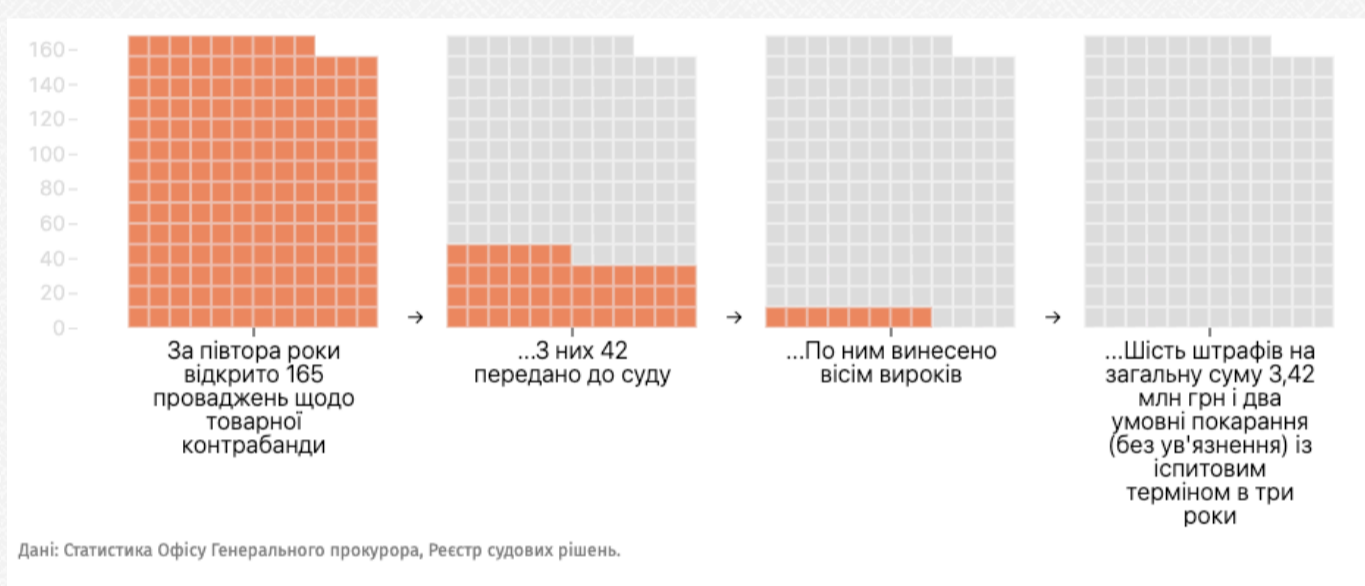
Тож наприкінці 2023 року парламент ухвалив **закон про криміналізацію товарної контрабанди** й у 2024 році він набув чинності. Документ передбачив два етапи повернення кримінальної відповідальності: з 1 січня 2024 року – за контрабанду піддакцизних товарів (алкоголь, тютюнові вироби, пальне), а з 1 липня 2024 року – за контрабанду інших товарів.

Тобто тепер переміщення товарів через кордон поза контролем митниці – це кримінальний злочин, якщо вартість товарів перевищує такі розміри: близько 25 тис. євро – для піддакцизних товарів, 170 тис. євро – для інших.

Нові норми діють уже рік. Чи справдилися покладені на них надії? Поки що статистика не вражає. Кількість справ різко не зросла, правоохоронці масово не відкривають провадження проти контрабандистів.

Результат нульовий

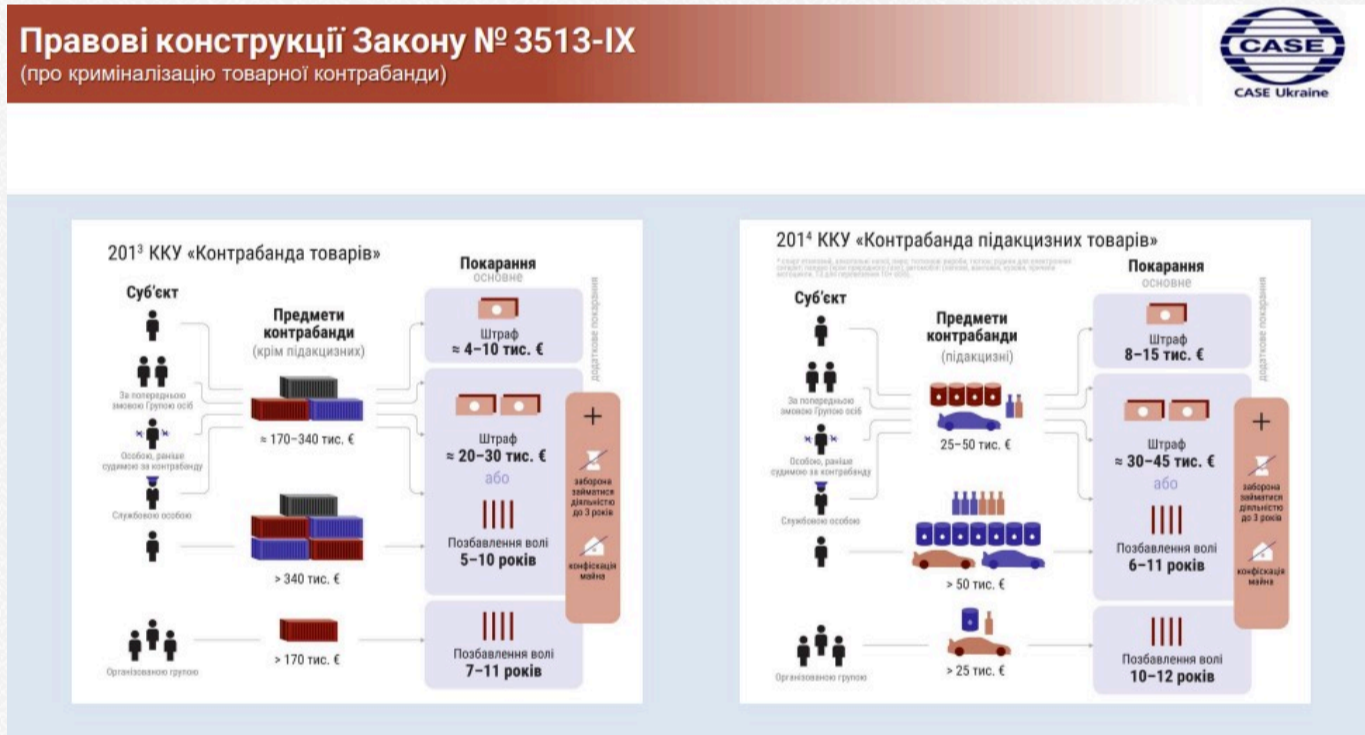
За півтора року після повернення кримінальної відповідальності за контрабанду не винесено жодного реального вироку

Джерело: Статистика Офісу Генерального прокурора, Реєстр судових рішень.

За даними Офісу генерального прокурора, за майже півтора року правоохоронці зареєстрували 165 кримінальних проваджень за фактами товарної контрабанди. З них лише 42 скеровані до суду, причому жодного – у 2025 році. Вироків є лише вісім: п'ять – за піддакцизними та три – за іншими товарами.

Усі вони закінчилися визнанням винуватості і узгодженням з прокурорами покаранням: шість штрафів на загальну суму 3,42 млн грн і два умовні покарання (без ув'язнення) з іспитивним терміном три роки.

Розміри штрафів та порогів, із яких настає кримінальна відповідальність. Для зручності дані переведено в євро, хоча, з огляду на постійні коливання курсу, це лише орієнтовні показники.

Серед обвинувачених – переважно рядові виконавці (водії, дрібні "ділки"). У публічному просторі не було повідомлень про викриття та арешти впливових організаторів схем, хоча їхні імена давно відомі та раніше озвучувалися на засіданнях РНБО. Це підтверджує висновок експертів: система контрабанди продовжує процвітати в тіні, а новий закон поки що не став для неї серйозною перепорою.

"В умовах слабких інституцій, де немає невідворотності покарання, питання кримінальної відповідальності втрачає сенс", – **констатують** у Центрі соціально-економічних досліджень CASE Україна.

Слабкі чи, точніше кажучи, нульові результати боротьби з контрабандою – спільна відповідальність низки органів, проте левова частка лежить на Офісі президента. За словами народного депутата Ярослава Желязняка, уряд за вказівкою з Банкової вже п'ять місяців саботує реформу митниці та прямі норми закону про запуск прозорого конкурсу на його голову.

Так само з початку літа Офіс президента почав **саботувати** фінальні етапи конкурсу на відбір нового голови Бюро економічної безпеки. Саме його детективи тепер повноважні вести кримінальні провадження за контрабандними статтями.

Ць наводить на думку, що Офіс президента зацікавлений у збереженні статус-кво, через що, **за його ж даними** зразка 2021 року, бюджет щорічно втрачає понад 300 млрд грн. Майже стільки у 2025 році не вистачає на фінансування ЗСУ.

Теги: [преступлення](#), [злочини](#), [Україна](#), [Україна](#), [Контрабанда](#)

Микола Сидоренко
РЕДАКТОР РОЗДІЛУ «НОВИНИ СВІТУ»

12 червня 2025 г., 15:55 Переглядів: 2310

Коментарі: 0

[Роздрукувати](#) [Надіслати товаришу](#)

Коментарі:

comments powered by Disqus

Головна Новини Конфлікти Позиція Думка Події Війна
Про нас Рейдерство Політика Коментарі Війна
Статті Корупція Економіка Різне Політика
Архів Конфлікти Економіка
Закони Новини світу Конфлікти
Контакти Кримінал

Війна

COVID-19 агресія Росії Атака

Война ВСУ

Вторження
Дональд Трамп ДонБас ДПТ Зеленський
ЗСУ Київ коронавірус Корупція

Напад Росії на Україну

Нападение
Росії на Україну окупанти
окупанти Порошенко Путін Росія
Росіяєв США Україна
Україна ЧП Епидемія коронавіруса

Наші опитування

Чи вірите ви, що Дональд Трамп зможе зупинити війну між Росією та Україною?

Так, повністю зможе

Частково зможе, але в неадапту

Ні, не зможе

Це залежить від дій інших сторін

Важко відповісти

[Голосувати](#)

Показати результати опитування
Показати всі опитування на сайті

Важливі новини

10.06.2026
Болгарський «схематоз» Олега Невзорова: як одеська забудовна мафія захопила ліси Варни
#Варна #Godelux #Болгарія

05.06.2026
Михайло Рева освоює мільярди на відбудові енергетики через ексзаступника голови ОП Кирила Тимошенка
#КМДА #КІТА #Тендери

ЦЕНЗУРА

ЯК ОБИТИ БЛОКУВАННЯ І ЧИТАТИ НАШ САЙТ

Останні новини

По дати По переглядам По коментарям

17:00 На Донеччині загинув 27-річний сержант Максим Косарь із Запорізької області

16:55 **Випереджуючи графік: Трамп заявив про відкриття Ормузької протоки для поставок нафти**

16:51 «Дуже погано впливає»: у Мінборони визнали проблему і готують реформу ТЦК

16:42 Смерть після ТЦК на Закарпатті: поліція заявила про токсини в крові та давні травми у 29-річного киянина Хижняка

16:37 Нічна атака на Київ: пошкоджено будівлі Палацу «Україна», університету Карпенка-Карого та «Укрінформки»

Підписуйтесь на наш канал в Telegram. Оперативно про головне

16:29 **Причиною називають відмову двигунів: Російські військовий літак Ту-22М3 зазнав аварії в Іркутській області**

16:23 Атака безпілотників в окупованому Дебальцевому: повідомляється про удар по депо та складу БК

16:17 У Шевченківському районі Києва сапери вилучили бойову частину збитого дрона «Герань-2»

16:12 Ховали під одягом та в панелі авто: львівські митники заблокували три схеми нелегального ввезення техніки

16:08 Трагедія у Греції: у віці 39 років пішов із життя відомий український футболіст В'ячеслав Шарпар

16:02 **У Варшаві двоє невідомих підпалили ресторан Myr Myr з українським коринням: один із них повернувся заради втегерпортажу**

15:58 **РФ вперше застосувала проти Києва новий баржуальний боєприпас «Бандероль»**

15:52 Зникло у чинівниці – з'явилося в батька: як керівниця Держгеокадастру Оксана Ястрєб «хазує» елітну землю та паркомісця

15:48 Історичні дзеркала: Польща не може вимагати від України відмови від УПА, ігноруючи гріхи Армії Крайової

15:44 На кордоні Румунії затримали українця з 100 шкурками куніци без дозвільних документів

15:40 СБУ затримала агента ФСБ, яка шпигувала за ППО на Київському морі під виглядом туристки

15:35 У Раді зареєстровано законопроект щодо пом'якшення покарання за СЗ4 для мобілізованих учасників бойових дій

15:30 Прокурорський «адаж» та дроблення бізнесу: як харківська мережа sota.store заробляє на контрабанді під час війни

15:26 Лопата як «аргумент»: на Рівненщині чоловік намагався відбити сусіда від представників ТЦК

15:22 Лавров підтвердив візит посланців Трампа до Росії після домовленостей на Алясці

15:18 Експедитор Ахметова у кріслі заступника голови ФДМУ: Віталій Коваленко задекларував 14 об'єктів нерухомості та Maserati

15:14 Пам'ятники для українських воїнів від прихильниць «свока»: тендер ВМК на понад 19 мільйонів гривень віддали фірмі білоруски Гриневської

Теги новин

COVID-19 агресія Росії Атака

Війна

Вторження
Дональд Трамп ДонБас ДПТ Зеленський
ЗСУ Київ коронавірус Корупція

Напад Росії на Україну

Нападение
Росії на Україну окупанти
окупанти Порошенко Путін Росія
Росіяєв США Україна
Україна ЧП Епидемія коронавіруса

Наші опитування

Чи вірите ви, що Дональд Трамп зможе зупинити війну між Росією та Україною?

Так, повністю зможе

Частково зможе, але в неадапту

Ні, не зможе

Це залежить від дій інших сторін

Важко відповісти

[Голосувати](#)

Показати результати опитування
Показати всі опитування на сайті